

Francosko-pruska vojska.

Šaljiva igra v jednom dejanji.

Spisal

Kosta Trifković

Poslovénil

Miroslav Málovrh.

Izdalo in založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

V Ljubljani.

Natisnila „Národna tiskarna“.

1882.

OSOBE.

Drganec, posestnik.
Katra, njegova žena.
Marija, njiju hči.
Štempihar, uradnik v miru.
Pavla, njegova žena.
Vladimir, njiju sin.

Prvi prizor.

(Soba pri Drgancu. V sredi sobe stoji miza. Katra in Marija pospravljati. Drganec sedi v kotu, puši iz dolge pipe in čita novine.)

Katra. Tako! Zdaj je vse v redu! Srebrne žlice, fine čaše, porcelanski krožniki — vse vse, in še tako, da ne more bolje biti. Le še kakšnega lišpa bi bilo treba, potem stoprav izgledalo bi lepo.

Marija. Mamica, kako bi bilo, da prinesem oni dve vazi z rožami?

Katra. Daj, prinesi; to bode jako lepó! Dobro da ti je tó prišlo na misel.

Marija. Koj, mamica! (Hiti v drugo sobo.)

Katra. Kako je vesela! Pa kaj bi tudi ne bila! Ako denes ni, na dan svoje zarôke, kdaj potem? To pa bode tudi parček! Kar pokali bodo od zavisti naše gospodične in naši gospodiči! Kaj vam morem jaz? Ženite se, vzmajte se, saj je še dosti mladih deklet. Naravno

da ni nobene tako lepe in dobre kakor je moja hči, in nihče tako pameten, kakor baš moj zet. To pa tudi ni za vsacega!

Marija (prinese vazi z rožami). Evo mamica dve krasni roži! Kako lepó bode to izgledalo! (Dene vazi na mizo.)

Katra. Res lepo ji je videti. Peter poglej, kaka je zdaj miza.

Drganec. (Čita in se ne ozre.)

Katra. Moj bog, moj bog, kakšnega moža imam jaz! Mi se vsi veselimo denšnjegu dne, a on čita novine in se ne briga za nič! (Obrne se k njemu.) Peter, ali ne slišiš?

Drganec. A? Kaj si rekla?

Katra. Mar ne vidiš kako lepa je miza.

Drganec (čita dalje). Uže vidim; lepó je, lepó!

Katra. Tebi je vse lepó, da le svoje časopise čitati moreš.

Drganec. Čuj, žena. Prusi prišli so uže do Meca. (Čita dalje.)

Katra. Je li to odgovor na moje vprašanje! Mari so meni tvoji Rusi.

Drganec. Prusi, žena, Prusi!

Katra. Torej Prusi! Meni je vse eno, ali bolje bi bilo, da se i ti, vsaj na denšnji dan, okaniš politike. Je li to v našem stoletji kdo videl! Hči se mu zaroči s krasnem mladičem, na skôro je svečani obéd, a on ne vé družega

nego Prusom slediti. Kakšno imaš ti srce? Ne, ti ni srca nimaš! Ti si človek brez srca in duše! Nisi vreden, da imaš tako krasno ženo kakor sem jaz, in tako dobro hčer, kakor je najina Marija!

Drganec. (Skoči raz stola in vrže novine na stol ter hodi po sobi gori in doli.) Tega pa ne! Odkar se zna zgodovina, še tega ni bilo! V osmih dneh iz Berlina na Francosko! Koder koli gredó, povsodi zmaga za zmago. Francosko levo krilo je razbito, desno krilo je razbito, centrum razbit, 5000 mrtvih! Mitraljeza? — Šubiks! — Mak Mahon — nič! (Stopi pred ženo.) Žena, jaz ti pravim, v osmih dneh so Prusi v Parizi.

Katra. Moj bog, kaj se je z mojem možem zgodilo?

Drganec. Kaj mi je? Misliš li da nimam dovelj možganov stvar dobro razumeti? Ali veš ti kaj je to „Prus“? Prus! Tudi ime jim je lepo! Ali kakšne imado generale? Moltke, Fogl von Falkenštajn, Štajnmec in naposled carevič Fric! Od kar svet stoji, ni še bilo taci h ljudi! Ti pa še sumičiš da ne bodo v osmih dneh v Parizu? Žena, ali si znorela? (Hodi dalje po sobi.)

Katra (Mariji.) Moja hčerka, tvojemu očetu so časopisi glavo zmešali.

Marija. Draga mamica, pustite očeta v miru. Saj veste, da je z dušo in telesom Prus! Bolje je gledati v kuhinjo, da se ne osmodi pečenka.

Katra. Kaj, pečenka se smodi? Za sedem ran Kriščevih, idive v kuhinjo.

Marija. Ne, ne bojte se mamica in ostanite; gostje prihajajo. Če se ne varam, čula sem ljubi glas.

Katra. Preljub ti je glas, da bi ga pozabila. Res, gostje prihajajo. Peter, pojdi jim nasproti.

Drugi prizor.

Štempihar, Pavla, Vladimir i prejšnji.

(Pavla pride z Vladimirom držeč ga pod pazduho. Štempihar gré za njima in čita novine; iz vsacega žepa vidi se da ima časopis notri.)

Katra. Dobro došli, dobro došli!

Pavla. Da smo vas zdrave našli.

Vladimir (Mariji). Draga mi Marija, ste li zdravi in veseli?

Marija. I jedno i drugo! A vi?

Vladimir. Jaz sem najsrečnejši človek na svetu! (Sežeta si v roko.)

Katra. Peter, gosti so prišli! Ali se ne boš vzdignil in jih pozdravil?

Pavla. Matevž, ali še ne boš del časopise iz rok?

Drganec. A? Dobro došli! Servus Matevž, a kaj praviš?

Štempihar. Laž; berlinski telegram laže!

Drganec. Kakšna laž? Tu ti je Pariških brzojavov, kolikor jih hočeš.

Štempihar. No, i kaj pravijo ti? Nič! Da so se francozje nekoliko umeknili.

Drganec. Nekoliko umeknili; kaj pa je Palikao v francoskem državnem zboru povedal. He?

Katra. To je pa vender strašno! Ali še nista gotova s tó politiko.

Pavla. Kdo je uže kaj tacega videl. Na take svečanosti dan ne vesta o ničem drugem govoriti nego o nesrečnej tej vojski.

Katra. Si li slišal, Peter, zdaj bódi konec politiki.

Pavla. Matevž, deni novine v žep in ne zini mi več o vojski.

Štempihar. Žene prav pravijo! Denes je velika svečanost — zaroka najinih otrok! To je veliko veselje.

Drganec. Tako je! Danes bodimo veseli! Daj, kje je ta obed, da se veselje začne.

Katra. Koj bode vse na mizi, samo malo potrpljenja prosim; razgovarjajte se mej tem malo.

Štempihar. Kaj? Obed še ni gotov? Kaj praviš ti k temu, Peter?

Drganec. Ali si čital, kar piše peštanski Lojd?

Štempihar. Kakšen Lojd? Tega lista pa jaz ne čitam. Čitaj ti Vandererja in potem boš videl pravo situvacijo.

Drganec. Naravno, ako nehčeš protivnih časopisov čitati, potem se tudi ni čuditi, da tako enostransko sodiš. —

Štempihar. A ti? Mari Vandererja čitaš?

Drganec. Dobro, daj ga sem tega Vandererja, da virim kaj pravi.

Štempihar. A ti daj Lojda!

Drganec. Zdaj bodedo videli, (Sede i čita.)

Katra. Spet smo tja prišli, kder smo bili v začetku.

Pavla. To je strašno; iz kože bi skočila, samo da vem kako bi potem spet vanjo prišla.

Katra. Jaz tega ni gledati ne morem; zdaj grem v kuhinjo, da prinesem skledo.

Pavla. Jaz grem s teboj.

Katra. To pa ne gré, ti si naš gost.

Pavla. Ah, kaj to! Zdaj sem i tu kakor doma! Mar nismo tvoji?

Katra. Draga Pavla, kako bi ne bili! Glej samo ta krasni par! Kadar pomislim, ta deklè je moja, si tega skoraj sama ne verujem!

Pavla. A kadar jaz svojega sina gledam, se morem načuditi; — to je moja kri — koliki pônos. Kako je pameten in razboren mladenič!

Katra. Kako sta srečna!

Pavla, In zadovoljna!

Katra. Veš kaj, Pavla, jaz sem srečna mati. (Joka.)

Pavla. Mari jaz ne? (Joka.)

Katra (jokaje). Idive v kuhinjo.

Pavla (jokaje). Idive. (Odideti.)

Marija. Jaz moram tudi iti. Dolgo ste ste me zadrževali od dela.

Vladimir. Ne pojdite še! Popustite delo, prijetnega razgovorja zavoljo.

Marija. Ne, ne! Gledati mi je niso li pogačice zgorele! Jaz sem jih sama delala torej jih morate mnogo pojesti.

Vladimir. Kolikor jih je, vse bodem pojel.

Marija. Meni torej nobene ne privoščite? Tako radi me imate?

Vladimir. Vse Vam bodem pustil.

Marija. Ah, to je lepo! Vi torej tistih pogačič, ki sem jih jaz delala, niti jesti nečete.

Vladimir. Ne zamerite, ali jaz sem tako vznemirjen, da ne vem, kaj govorim.

Marija. Lepo, lepo! Bog vé, kde so Vaše misli!

Vladimir. Kako morete tako govoriti! Moje misli so vedno pri Vas. Za Vas diham in živim ter sem pripravljen za Vas tudi umreti.

Marija. No to poslednje lahko izpustite. Dosti je, ako zame živite. Toda zdaj z bogom! Iti mi je, ne zadržujte me.

Vladimir. Potem idem tudi jaz.

Marija. Ne, to ne gré!

Vladimir. Vse gré!

Marija. Videli bodemo!

Vladimir. Videli bodemo! (Marija teče iz sobe, Vladimir za njo.)

Tretji prizor.

Drganec i Štempihar.

Drganec. Francoske laži! Vse je zastonj; čemu bi izvažal, Francozi so in ostanejo pobiti — pa konec besedi. (Odloži novine.)

Štempihar (odloži novine.) Moj Bog, kako se same sebe hvalijo, ti Nemci! V nebó se vzdigujejo in človek bi skoraj verjel, da takšne vojske še ni bilo, in je tudi ne bode!

Drganec. Saj je tudi res ni. Evo kar piše Vanderer; dovoli, da ti čitam.

Štempihar. Nečem, da slišim!

Drganec. Kaj nečeš? Moraš! (Prime ga za roko in mu čita.) „Kar se hrabrosti Prusov dostaje, vlada samo eno mnenje Svojo hrabrost so sijajno izkazali. Silne izgube, ki se brojijo samo v bitki pri Vertu na 6000 mrtvih in ranjenih, je jasen dokaz, kako Prusi prezirajo smrt. Izgube Francozov računajo se na 12.000 mož.“

Štempihar. Samo če je res!

Drganec. Slušaj, slušaj dalje. „6000 Francozov je ujetih, a polovica teh so Turkozi in Zuavi?“ Tu vidiš, kaj so tvoji Turkozi in Zuavi!

Štempihar. To so prvi junaki na svetu!

Drganec. Junaki! Lepi junaki so to! Čuj Vandererja: „O Turkozih in Zuavih pripoveduje se mnogo groznih stvari. Tako n. pr. je neki Zuav zdravnika, ki mu je rane zavijal, s samokresom ustrelil.“ Sram ga bodi!

Štempihar. Zakaj bi ga sram bilo? To ni resnica! Kakšni so ti tvoji Prusi, ti ljudje, ki se klanjajo Bizmarku! Daj da ti jaz čitam.

(Vzame novine iz žepa.) Da vidiš kakšen je ta slavni Bizmark!

Drganec. Lojdovih lažij ni slišati nehčem.

Štempihar. Kaj? Nečeš? Moraš! Kdo te bode vprašal! (Prime ga za roko in čita,) „Tega Bizmarka, tega Napoleonovega rivala, treba človek v parlamentu videti, da se osvedoči kako ta mož ravna z narodnim zastopstvom, Ta ideal vseh risačev karikatur pride v parlament v vojaške obleki ter uže s tem nastopom narodni suverenitet po glavi tolče. V parlamentu nasloni glavo na roke ter gleda pred se, kakor da ga vse to nič ne briga. Kadar hoče govoriti, vstane zevajoč i stezajoč se, kakor da je v svojej sobi a ne v parlamentu. Kadar govori, govori skozi nos, in zateza, kakor, da mu je žal besedi gubiti s temi ljudmi, s katerimi postopa kakor z dijaci. A poslanci prenašajo in trpé to mirno, kakor da ni drugače mogoče.“ Ha, ali si čul, kakšen je ta Bizmark i kakšni so oni gumpci, ki ga slušajo?

Drganec. To je samo klevetanje.

Štempihar. To je sveta resnica!

Drganec. Kaj tacega moreš samo ti verjeti.

Štempihar. A tvoje, le človek, ki ne vidi dalje od nosa.

Drganec. Kaj hočeš s tem reči?

Štempihar. Govoril sem slovenski. — —

Drganec. Da, slovenski, ali čudne stvari —
Štempihar. Ali veš, s kom govoriš? Jaz
sem c..i kr. uradnik v pokoji!

Drganec. Ni jaz nisem mačji kašelj!

Štempihar. Ti obdeluješ zemljo — torej
si kmet.

Drganec. Ti si pa gospod — brez denarjev.

Štempihar. Da, da; ljudje tvoje vrste
mislijo, da je vse v denarjih.

Drganec. Vidim, da ti drugače misliš.
Zato tudi iščeš mojo hčer za svojega sina.

Štempihar. Moj sin sè svojim znanjem,
lahko povsodi službo dobi.

Drganec. Moja hči lahko stotine ženininov
dobi.

Štempihar. Tako?

Drganec. Da tako!

Štempihar. Ti menda misliš, da je meni
mного stalo do tvoje hčere?

Drganec. Kolikor meni do tvojega sina.

Štempihar. E pa dobro; iz ženitve ne
bode nič.

Drganec. Ne, ne, nič ne bode.

Štempihar. Jaz sem prvi rekel besedo.
(Hodi po sobi gori in doli.)

Drganec. Ne, jaz sem jo prvi rekel (Hodi hitro po sobi gori i doli.)

Četrty prizor.

Katra. Pavla, Vladimir, Marija in prejšnja.

Vsakdo novoprišlih nosi kaj v roci. Drganec vzame svojo ženo za roko in jo potegne na desno stran, Štempihar pa svojo na levo. Obé izpustite kar ste v rokah nosili.

Drganec (svojim). Zapamtite si, iz možitve ne bo nič.

Štempihar (svojim). Pripravite se, da idemo domov, iz ženitve ne bo nič!

Katra. Kaj? Peter kaj si rekel? In kaj ki storil. (Pokaže na stvar ki jej je iz rok pala.)

Pavla. Kakšno je te to govorjenje. Matevž. Glej kaj si storil. (Pokaže na stvar, ki jej je iz rok pala.)

Marija (preplašena). Oče vi se gotovo šalite?

Vladimir. Jaz vsega tega prizora ne razumem.

Štempihar. Razumi torej! Še enkrat ti pravim iz te ženitve ne bode nič!

Drganec. To pravim jaz.

Štempihar. Prosim lepo, to sem jaz prvi rekel.

Milan. Ali za Boga, kaj se je zgodilo?

Marija se uže joka! (Hoče k njej.)

Štempihar (ga zadrži). Ni koraka več! —

Marija (oklene roke materi okolo vratú).

Mamica, mamica, kako sem jaz nesrečna!

Pavla. Ali bodedo uže enkrat slišali zakaj sta svoje misli tako hitro izpremenila?

Katra. Mož, ali še ne boš govoril.

Drganec. Meni je on rekel, da sem kmet!

Vsi. Kdo?

Drganec. Štempihar.

Štempihar. Meni je pa on rekel, da sem gospod brez denarjev.

Vsi. Kdo?

Štempihar. Drganec!

Vsi. Ali zakaj?

Drganec. Zató, ker je on kratkoviden človek ter se poteguje za Francoze! Ha, ha, ha! Smijati se moram. Kdo se poteguje za Francoze!

Štempihar. Smešno je, potegovati se za Pruse.

Katra. In to je vse! Mislila sem si na prvi mah, da temu vzrok je vražja vaša politika! Moj Bog, kako sta vidva neumna.

Pavla (se smeje). Ako to ni smešno, potem pa ne vém, kaj je sploh smešno!

Katra. Naravno, da je smešno. Tvoj mož moral bi to uvideti.

Pavla. Zakaj baš moj mož?

Katra. Zató, ker nema prav v svojej trditvi; ves svet se poteguje za Pruse.

Pavla. Oho, prosim lepo! Ves svet poteguje se za Francoze.

Katra. Takó? Ha, ha! Prusi so omikan narod da ga ni tacega!

Pavla. A ne bolj od Francozov; kdo si je izmislil krinoline, šinjone? Kje je domovina, mode ako ne v Parizu?

Katra. Da, da za pomadovke, je Pariz prvo mesto.

Pavla. Kar je za koga, mu tudi najbolj pristoji.

Katra. Kaj hočeš s tem reči?

Pavla. Dobro si me razumele!

Katra. Kdo bi si bil mislil, da si Ti takó imenitna gospa.

Pavla. Kmetica gotovo nisem.

Katra. Jaz pa sem kmetica, da veliko gospó z zlatom preskrbím.

Pavla. Iz tega vidi se prostota.

Katra. To je razžaljenje.

Pavla. Kakor se vzame.

Katra. Vi ste prostakinja. (Hiti proti Pavli, mož jo zadrži.)

Pavla. Ví ste še slabja osoba. (Hiti proti njej, mož jo ustavi.)

Drganec. Mir, žena!

Štempihar. Pojdi žena, pojdi domov.

Pavla. Da, pojdemo domov. Ni trenutka ne ostanem več tú! Vladimir, pojdi, iz ženitve ne bode nič!

Vladimir. Marija, vi se jokate?

Marija (jokaje). Kdo bi se bil tega nadejal!

Vladimir. Kako veselo se je dan začel.

Marija. In žalostno zvršil.

Pavla. Vladimir, pojdi.

Marija. Majka vas zove.

Katra. Pojdi sem, dekle!

Vladimir. Zdaj pa Vas zovejo!

Marija. Vi me od sebe pošljete.

Vladimir. Vi ste mene najprej poslali!

Marija. Zdaj vidim, da zame ne marate, da me nikdar ljubili niste.

Vladimir. Kakor kdo govori, tako tudi misli. Vi mene nikdar ljubili niste.

Marija. Da me Vi ljubite, odgovarjali bi svoje stariše naj ne ravnajo tako.

Vladimir. Vi bi to isto morali storiti.

Marija. Očitovanje!

Vladimir. Tega sem se pri vas naučil!
Štempihar. Ali ste uže gotovi? (Pripravlja se na odhod.)

Vladimir. Koj, koj! (Počasi.) Marija, ali me več ne ljubite?

Marija. A vi mene?

Vladimir. Iz vsega srca, iz vse duše.

Marija. Jaz tudi Vas.

Vladimir. Hvala Vam, a kaj nama je storiti.

Marija. Ne vém!

Vladimir. Jaz imam dobro misel!

Marija. Kakšna je?

Vladimir. Taka, da mi jo je dala sama ljubezen. (Šepeta jej na uho.)

Štempihar. Žena, ali še nisi gotova?
Milan, pojdi domov! Z Bogom, gospodar Drganec! (Gre.)

Drganec. Sluga sem ponižen, gospod Štempihar!

Pavla. Klanjam se, gospa Katra. (Gre.)

Katra. Priporočam se Vašej milosti, gospa Pavla.

Vladimir. Jehorsamster Diener, Frajlein Marie! Želim Vam mnogo sreče!

Marija. Bon jour monsieur Vladimir!
Vzprejmite zagotovila osobitega mojega spoštovanja.

Vladimir. Ako bi morda kakšen pruski dragon v naše kraje zašel in Vaše ročice prosil, ne recite mu, da jo je uže Slovenec odbil.

Marija. Ravno to priporočam tudi Vam, ako bi se Vam kakšna francoska šivankarica dopadala.

Vladimir. Skôraj osvedočil Vas bodem o tém, kar je baš protivno Vašej izreki.

Marija. Gotovo mislite na francosko oditi? Nikari še ne ite; zima je in lahko bi se prehladili!

Vladimir. To mi bode v korist, vsaj smodnikovega smradú ne bodem čutil.

Marija. Tako? Mislite tamo streljati?

Vladimir. Ter postreliti kacih deset pruskih dragonov.

Štempihar. (Zase.) Kaj se mu sanja?

Marija. Parbleu, monsieur Vladimir! To vaše oduševljenje za Francoze, je zame čisto novo.

Vladimir. Janz jefelt gospodična! To oduševljenje tlélo je uže davno v mojih prsih! Res zadnji čas tega ni sam nisem več vedel. Vzrok nezavesti je bilo neko nestanovitno čuvstvo mislil sem, da sem zaljubljen! Ha, ha, ha! Zdaj hvala bódi današnjemu dné, sem popolnem ozdravel in ogenj oduševljenja gori kakor še nikdar ne!

Pavla. Matevž, ali razumeš fanta?

Štempihar. Počakaj, dozdam še nisem na čistem.

Drganec (počasi). Žena!

Katra. Kaj je?

Drganec. To ti bo komedija!

Vladimir. Zdaj pa z Bogom, gospodična! Za nekoliko dnij slišali boste kaj več od mene. (Očetu.) Pojdimo, oče!

Štempihar. Idimo da! Toda povej mi, kaj nameravaš!

Pavla. Da, da, kaj nameravaš?

Vladimir. Vi me še vprašujete. Ali bi Vaš sin tacihi starišev vreden bil, ako bi ne vedel, kam ga zove dolžnost? Kam inace, nego tja, kjer junaki svojo kri prelivajo, hlabro braneč domovino svojo, kjer divne leva napadajo krvoločne hijene, kjer bi staro slavo radi uničili ljudje z naočniki in kantovo filozofijo. Kam drugam nego na Francosko.

Štempihar. } Na Francosko.

Pavla. }

Drganec (Štempiharju in Pavli). Prav vama je, čisto prav!

Katra. Bog obvari!

Vladimir. Da, oče! Na Francosko, kder si bodem ali priboril toli lavorjevih vencev, da se bode ves svet čudil, ali pa junaško poginil!

Štempihar. Da pogineš! No tega mi je treba!

Drganec (Štempiharju i Pavli). Prav vama je! Pavla (jokaje). Vladimir, moj dragi, ali bi nas res zapustiti mogel?

Katra. Bog ne daj tega!

Vladimir. Da, oče, še jutri, ne, še denes pojdem na Francosko. Vsaki trenotek je drag. Vaš blagoslov pojde z menoj in zato grem rad.

Štempihar. Ali, dragi sin! Meni se zdí, da bi ti tudi doma ostati mogel.

Pavla. Naravno, da bi mogel.

Drganec. Glej ga, glej, Francoza!

Vladimir. Doma ne ostanem, nikakor ne! Mar niso Francozi prvi narod na svetu?

Štempihar. To se pravi — iz katere strani jih človek sodi.

Vladimir. Mar se ne poteguje ves svet za Francoze?

Štempihar. Da, da, ali — nekateri se vender zanje ne poteguje.

Vladimir. To so samo kratkovidni ljudje, ki ne vidijo dalje od svojega nosa.

Drganec. Matevž, kaj ne bodeš branil Franaozov.

Pavla. Čuj mene, dragi sin! Ni Francozi še niso vse modrosti popili.

Vladimir. Tako? A kdo si je izmislil krinoline i šinjone? Kdé je moda doma če ne na Francoskem.

Katra. Je li ta je bila dobra, gospa Pavla!

Vladimir. Zato me ne zadržujte nadalje. S Francozi zmaga ali smrt, to je moje gaslo. Zdaj pa z Bogom, gospodična Marija. Čitajte lepo novine v kotu kraj peči.

Marija. Vi se varate, gospod Vladimir, ako mislite, da ste samo vi vreden sin svojih starišev, da samo v vaših prsih tli plamen oduševljenja za zmago i slavo. Tudi jaz sem vredna hči svojih starišev, in če sem ženska, nisem še bojazljivka.

Drganec (zase). Kaj je pa zdaj s tó?

Marija. Da, gospod Vladimir! In ako se jaz tudi ne bodem borila v jednej vrsti s hrabrimi vojaci, vender bodem koristila stvari na drugem kraji. Ranjeni hrabri pruski vojščak našel bode v meni angelja hranitelja. Zavijala mu bodem težke rane, umirajočim dajala bodem hladilne pijače, a mrtvim sadila bodem rože na grob.

Drganec. Kaj ti pa je? Kaj tu besedičiš?

Katra. Marija moja, kaj pa je s teboj?

Štempihar. Aha! Brate Peter, ali bodeš še svoje Pruse branil!

Pavla. Bog ne daj, nikdar več!

Marija. Da, oče! Tudi jaz pojdem; v pruski tabor pojdem. Ne bode se govorilo da je Vaša hči zaostala za gospodom Vladimirom, in če se bode gospod Štempihar s čim ponašati mogel, ponašali se bodete vi lahko.

Drganec. Ti nas misliš res zapustiti mene tvojega očeta.

Katra. Mene tvojo mater!

Štempihar. Ali ne boš Prusov hvalil?

Pavla. Bog ne daj, nikdar več!

Marija. Jaz rada odhajam. Vaš blagoslov spremljal me bode povsodi, a če bi me baš kakšna francoska krogla zadela in uničila mlado moje življenje (jokaje) poiskali bodete Vi moj grob ter postavili nanj spominski kamen z napisom: Tu leži Marija, ki ni trpela Francozov!

Katra (jokaje). Sladko moje dete! (Možu.) Temu si ti kriv in tvoji prokleti časopisi.

Pavla. Tako je! Vsega so te proklete novine krive!

Katra. Kolikokratov sem ti uže rekla, okani se teh vražjih novin, ali vse zastonj!

Pavla. Mar nisem jaz dosti govorila, toda besede moje ostale so glas potnika v pustinji.

Katra (jezna). To so ti storili tvoji Prusi.

Drganec. Hm! Hm!

Štempihar (isto tako). Hm! Kaj si rekel?

Drganec. Jaz? Nič!

Štempihar. Hm!

Drganec. Kaj si rekel?

Štempihar. Jaz? Nič!

Drganec. Ta—le— —

Štempihar. Ta—le — —

Drganec. Jaz bi rekel — — —

Štempihar. I meni se vidi — — —

Drganec. Da je vsa ta stvar najinih otrok — —

Štempihar. Samo komedija!

Drganec. Tako je! Nego, ako se stvar dobro premisli — — —

Štempihar. In pretehta.

Drganec. Ni ravno slaba komedija.

Štempihar. Obratno, jako dobra!

Drganec. Čisto podobno tisti šali malo poprej — — —

Štempihar. Po nas dveh predstavljenjej.

Drganec. Kaj nama je zdaj storiti.

Štempihar. Pozabimo vse!

Drganec. Ti se torej ne jeziš name.

Štempihar. Bog ne daj! A ti?

Drganec. Kaj tacega mi niti na kraj pameti ne pride.

Štempihar. Pojdi torej sem. (Objameta se.)

Drganec. Kaj gledaš Katra?

Štempihar. Ti, Pavla, kaj prodajaš zijale?

Katra. Saj mé dvě se prav za prav niti sprle nisvi.

Drganec (Vladimiru). A, kaj bo s Pruskinjo?

Štempihar (Mariji). Kaj bo s Francozom?

Vladimir.) (Primeta se za roke.) Sklenila

Marija. } sta večni mir.

Drganec. Hvala Bogu, da se je stvar tako lepo poravnala; odslej ne bom se potegoval za nikogar več!

Štempihar. Samo za Slovence!

Vsi. Živeli Slovenci!

(Zavesa pade.)

